

ECÒPOLIS

La COP21 evidencia la necessitat d'un nou model energètic

◆ El compromís dels països, el punt de partida per aconseguir objectius

◆ Greenpeace alerta que l'acord és insuficient encara que un pas important

GAIREBÉ 200 PAÏSOS SEGELLEN UN MARC COMÚ

Un acord global per una economia baixa en emissions

Transparència, responsabilitat, adaptació i economia, les claus del primer consens climàtic universal

Anna Carrió ■ MONOGRÀFICS

La Cimera del Clima celebrada a París fa una mica més d'una setmana va ser el context en què prop de 200 països de tot el món van segellar un acord amb un únic objectiu: la lluita contra el canvi climàtic. L'escalfament provocat per l'emissió de gasos d'efecte hivernacle ha posat en alerta màxima tot el món, i aquest acord global posa de manifest que tots els esforços que s'han fet fins ara no són suficients per impedir que augmenti la temperatura. Mantenir-se per sota dels 2º és un dels reptes d'aquest gran consens. Tots els països reunits en la cimera tenen el deure de limitar les seves emissions, i els països desenvolupats en especial hauran de fer un esforç més gran i mobilitzar 100.000 milions de dòlars a l'any.

“Aquest ha sigut el primer acord universal de la història de les negociacions climàtiques”, segons va afirmar François Hollande durant la trobada internacional. Fa més de dues dècades que els responsables dels països participants discuteixen sobre el canvi climàtic sense arribar a cap consens i, després de dues setmanes de reunió i sis anys de prolegòmens, s'ha arribat a un text legal universal i consensuat.

LLARG TERMINI. “És una solució global acceptada per unanimitat que suposa un punt de partida”, afirmen representants de la Fundació Empresa & Clima, un referent empresarial per a la mitigació i adaptació

CLIMA

► **El text legal preveu mecanismes d'adaptació per als estats menys desenvolupats**

► **No superar els 1,5º graus és l'objectiu comú i principal del text sorgit després de la Cimera del Clima**

► **Empreses, subestats, ciutats i societat civil adquireixen un paper més rellevant**

del canvi climàtic, en la seva valoració sobre la 21 Conferència de les Parts (COP21). El marc comú aprovat no fixa cap percentatge obligatori de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle però sí la manera de fer els inventaris per part dels estats, amb unes regles de transparència molt estrictes. En aquest sentit, 186 dels 196 participants van anar a la cimera amb una proposta tancada d'objectius de reducció de gasos d'efecte hivernacle i de polítiques a seguir.

Tots els països hauran de presentar periòdicament quines han sigut les seves emissions i el treball que porten a terme per reduir-les així com les seves contribucions previstes i determinades a nivell nacional (INDC). Aquestes contribucions hauran de ser més ambicioeses per no sobrepassar els 1,5º, com recullen fonts de la Fundació Empresa & Clima.

ADAPTACIÓ. Un dels punts clau de l'acord global és donar suport als països més vulnerables a través de mecanismes d'adaptació. Els estats tindran flexibilitat per portar-los a terme i els països més desenvolupats hauran d'assessorar en tasques de planificació, implementació i comunicació de les polítiques d'adaptació.

L'any 2018 és la data per a la primera anàlisi dels compromisos nacionals. Un grup d'experts de l'ONU revisaran tota la informació per afavorir el progrés multilateral i l'aprenentatge col·lectiu. Després d'aquest anàlisi, els països hauran de presentar un primer balanç de compromisos l'any 2023 i

FOTO CEDIDA PEL CONSELL INSULAR DE FORMENTERA

Prats de posidònia oceànica. Símbol de la fragilitat dels ecosistemes marins i de la necessitat de preservar la biodiversitat.

s'endurirà cada cinc anys.

Les pèrdues i els danys s'incrementen any rere any, i hi ha moltes zones del món que veuen com su modelo de supervivència està molt afectat com a conseqüència del canvi climàtic. És per això que s'implantaràn mesures més enllà de l'adaptació.

RESPONSABILITAT. Cada país actuarà en la mesura de les seves possibilitats: els més desenvolupats són els que tenen una major responsabilitat, i els emergents hauran de reduir les seves emissions voluntàriament.

Els països més rics mobilitzaran 100.000 milions de dòlars anuals per ajudar als més pobres per frenar el canvi climàtic. “Aquests diners suposarà una orientació cap a un món amb emissions neutres que permetrà fixar les bases cap a un nou model econòmic basat en baixes emissions”, valoren en Fundació Empresa & Clima.

Després d'aquest consens global, els estats tindran entre l'abril del 2016 i l'abril del 2017 per ratificar l'Acord de París, que entrarà en vigor quan el ratifiquin els 55 estats que sumin al-

menys el 55% de les emissions a nivell mundial reportades amb anterioritat a les Nacions Unides i entrarà en vigor a partir de l'any 2020.

Per la seva part, els subestats, les empreses, les ciutats i la societat civil hauran d'assumir un paper cada vegada més important i es converteixen en una peça vital per complementar les accions dels estats.

PARADIGMA. “La Cimera de París ha demostrat que l'agenda ambiental estarà sempre més vinculada a l'agència social”, ha afirmat Santi Vila, conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, en una jornada de reflexió sobre els resultats de la trobada internacional. Vila també s'ha mostrat convençut del canvi de paradigma que ha suposat la COP21 i de l'“obsolescència del mapa institucional planetari del nostre segle”.

L'acord mundial ha posat en evidència la necessitat de tenir en compte els nous actors que entren en joc en els debats relacionats amb el canvi climàtic. “És de vital importància el reconeixement que, a més dels estats, hi ha altres realitats que

ENTRA EN VIGOR

Amb la ratificació d'almenys 55 parts, el 55% de les emissions

FINANÇAMENT

Les nacions riques mobilitzaran a l'any almenys 100.000 milions de dòlars

L'OBJECTIU

Mantenir-se molt per sota dels dos graus centígrads

PARÍS

Les claus de la COP21

► **Els objectius del pacte firmat entre els representants de gairebé 200 països estan enfocats a mantenir la temperatura mitjana mundial per sota dels 2º respecte als nivells preindustrials. Per la seva banda, els països es comprometen a fer tot el que estigui a les seves mans per no sobrepassar els 1,5º. Aquest acord adopta una forma legal en què els objectius nacionals de reducció d'emissions no són vinculants, però sí que ho és el mecanisme de revisió dels compromisos de reducció de cada estat.**

L'any 2020 entraran en vigor els compromisos nacionals de lluita contra el canvi climàtic i cada cinc anys es revisaran a l'alça. En aquest sentit, els països podran usar mecanismes de mercat per complir els seus objectius. En referència al compliment d'aquests compromisos, no hi haurà sancions, però sí un mecanisme transparent de seguiment. Aquest acord compromet les polítiques i els representants de cada estat a aconseguir un equilibri entre els gasos emesos i els que poden ser absorbits en la segona meitat del segle. Els països desenvolupats hauran de contribuir a finançar la mitigació i adaptació en els estats en desenvolupament, i els estats rics mobilitzaran un mínim de 100.000 milions de dòlars anualment. Els representants de tots els països han reconegut que és necessari posar en marxa mecanismes de pèrdues i danys associats al canvi climàtic, però no han marcat cap eina financera per contrarestar-los.

L'Acord de París entrarà en vigor quan almenys 55 parts, que sumin el 55% de les emissions globals, l'hagin ratificat.

tenen molt a fer i molt a dir sobre aquest tema”, ha puntualitzat Santi Vila. En aquest sentit, “Catalunya hi va arribar havent acreditat que havíem fet tots els deures”, va explicar Vila, “i amb ganes de seguir implicant-nos”.

El conseller va subratllar que “el canvi climàtic ja forma part de totes les agendes polítiques”, i va afegir que “el progrés passa de forma inequívoca per un model energètic no sustentat en els combustibles fòssils”.

CONSCIÈNCIA. “L'acord de París és insuficient pel que fa al contingut i llenguatge clar que marqui quantitativament i qualitativament com ens mantindrem per sota del grau i mig”, ha assegurat Tatiana Nuño, portaveu de Greenpeace Espanya per a mitjans, en declaracions per a *Ecòpolis*. Des de l'organització no governamental destaquen que és una declaració d'intencions però que no és suficient per garantir el canvi de model energètic que necessita el planeta, i que posi fi als combustibles fòssils abans del 2050. Al mateix temps,

“considerem que és un acord molt important que ens dona un marge per treballar que abans no teníem, ja que és un procés difícil que 196 parts arribin a un consens”, ha afegit Tatiana.

Segons Greenpeace Espanya, l'acord coixeja en els objectius a curt termini. Els compromisos que han presentat els estats sobre la reducció de les emissions “ens porten gairebé als 3º i l'acord no ha sabut reflectir com han de ser millorats”, destaca la portaveu, que argumenta que és important reflectir que ara la responsabilitat recau en cada país i que tenim una carta per jugar molt important després de les eleccions d'ahir. “El nou Govern haurà d'assumir polítiques energètiques que garanteixin el canvi i les emissions a nivell 0 i un model energètic 100% renovable”, i “si tenim aquest acord, ha de ser prioritari en les agendes dels polítics”. Nuño també ha destacat la feina de centenars d'alcaldes de ciutats de tot el món, com Barcelona o Madrid, que han assumit el compromís per aconseguir ciutats basades en un model 100% renovable. ★

ANÀLISI

ÉS URGENT I NECESSARI REESCRIURE EL FUTUR

La Cimera sobre el Canvi Climàtic celebrada a París era una cita prou important per reunir tots els representants de països de tot el món, mandataris, directius i tècnics. Sens dubte, s'ha convertit en el primer acord climàtic global d'aquestes característiques que ha establert la responsabilitat dels països a tractar de canviar la situació. Però després de la firma de l'acord, ara toca posar-se en marxa i revertir el problema si encara hi som a temps.

L'objectiu marcat de no superar una temperatura mitjana mundial de 2 graus l'any 2030 és una victòria, si realment es posa en marxa el que pregonem des d'*Ecòpolis* des de fa uns anys: la necessitat de crear una indústria per parar el canvi climàtic. És necessari deixar de banda decididament l'ús dels combustibles fòssils i abraçar amb força les energies renovables per afavorir la sostenibilitat i la cada vegada més esbombada economia circular.

De moment, i com a símptomes del que ens espera, a Anglaterra ja cultiven ceps per fer vi, perquè el clima ja els ho permet. Nosaltres passarem els dies de Nadal amb temperatures gairebé primaverals i a la Xina segueixen batent rècords de contaminació atmosfèrica. Però la consciència global i les solucions segueixen estant a les nostres mans.

L'augment d'un sol grau en la temperatura de l'ambient pot provocar el desenvolupament de tres milions de casos de malària més a Etiòpia en pacients de menys de 15 anys, segons un estudi portat a terme per científics de les universitats de Denver i Michigan. L'acumulació de gasos contaminants fa que les temperatures augmentin i que per exemple l'any 2012 els països del nord de l'Àfrica patissin una crisi alimentària que va afectar uns 18 milions de persones a causa de l'escassetat de pluges. Així, el canvi climàtic posa en perill la producció d'aliments tan bàsics com el blat. Els óssos polars moren ofegats perquè no poden arribar als trossos de gel flotants, i les aus migratòries estan perdent la capacitat d'emigrar perquè no poden seguir els fluxos de temperatura a què estan habituades. El clima s'adapta a les noves condicions i les estacions experimenten canvis. És necessari compensar els països emergents, i també els que segurament desapareixeran sota les aigües com Tuvalu o Kiribati. La humanitat ha de reescriure el futur. ★

SOSTENIBILITAT PER A UN PLANETA COMPARTIT

A ACCIONA creiem que un creixement sostenible i una altra manera de fer les coses sí és possible.
Per aquest motiu, com a empresa líder en la recerca de solucions sostenibles als problemes
als quals ens enfrontem actualment, creiem que és important estar presents en el COP 21.

Perquè sols reduint les emissions podrem allargar la vida del planeta.

